

An aerial photograph of a small village in Hungary, surrounded by green fields and forests. The village has a central cluster of houses with red roofs. In the foreground, there is a body of water, possibly a lake or a reservoir. The background shows rolling hills under a clear blue sky.

A helyi önkormányzatok álláspontja a hulladék hierarchián történő feljebb jutásról

Budapest

2015. November 02

Schmidt Jenő

TÖOSZ elnök

Lássuk a szelektálást!

A jelenről

- Gazdasági válság
 - Klímaváltozás
 - Folyamatosan emelkedő működési költség
 - Pazarlás és szegénység
 - Fenntarthatatlanság és fenntarthatóság
-
- Az energiahatékonysági kérdés és a megtakarítások megtervezése és ebben a jó megoldások felkutatása minden önkormányzat napi megoldandó problémája, hiszen egyre kevesebb forrás áll rendelkezésre.
-
- Az éghajlatváltozás egy olyan súlyos betegséghez hasonlítható, amelynek következményeit ma már minden ember és minden társadalom közvetlenül megtapasztalhatja.

2011. évi CLXXXIX. törvény

Magyarország helyi önkormányzatairól

- **6. §** A helyi önkormányzat feladatai ellátása során:
 - b) erősíti a település önfenntartó képességét, feltárja lehetőségeit és **hasznosítja saját erőforrásait**;
- **13. §** (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:
 - 1. településfejlesztés, településrendezés;
 - 2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a **közvilágításról** való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
 -
 - **9. lakás- és helyiséggazdálkodás;**
 - **11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés, -kezelés és -ártalmatlanítás (csatornaszolgáltatás);**
 -
 - **18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;**
 - **19. hulladékgazdálkodás;**
 - **20. távhőszolgáltatás.**

Önkormányzatok szerepe

- **Az önkormányzat közvetlen energia felhasználó,**
önkormányzati intézmények fűtése, világítása,
- **Az önkormányzat közvetlen energia előállító,**
elsősorban távfűtés biztosítása
megújuló energiák
- **Az önkormányzat, közvetett hatása az energiafogyasztóra:**
helyi szabályozás
pályázatok
közlekedés-szervezés
lakossági részvétel alakítása

REZSICSÖKKENTÉS

2013. január 1-től

2013. július 1-től

2013. november 1-től

ÚJABB

A Fidesz-kormány a rezsicsökkentés folytatását tervezi,
KÖSZÖNJÜK, HOGY TÁMOGAT!

Köszönöm a közreműködését: Simonka György

	Teljes inflációs hatás	Inflációs hatás 2013-ban	Inflációs hatás 2014-ban
<i>Rezsicsökkentés első kör</i>			
Elektromos energia	-0,356	-0,326	-0,030
Távfűtés	-0,121	-0,121	0,000
Vezetékes gáz	-0,380	-0,348	-0,032
Összesen	-0,857	-0,795	-0,061
Háztartások megtakarítása (mrd ft)	127,57	118,43	9,14
<i>Második kör</i>			
Csatornadíj	-0,074	-0,037	-0,037
Palackos gáz	-0,050	-0,025	-0,025
Szemétszállítás stb.	-0,124	-0,062	-0,062
Vízdíj	-0,088	-0,044	-0,044
Összesen	-0,336	-0,168	-0,168
Háztartások megtakarítása (mrd ft)	50,11	25,05	25,05
<i>Harmadik kör</i>			
Elektromos energia	-0,396	-0,033	-0,363
Távfűtés	-0,134	-0,022	-0,112
Vezetékes gáz	-0,422	-0,035	-0,387
Összesen	-0,952	-0,090	-0,861
Háztartások megtakarítása (mrd ft)	141,74	13,47	128,27
<i>A három kör összesen</i>			
Teljes inflációs hatás	-2,145	-1,054	-1,091
Teljes megtakarítás	319,41	156,96	162,46

2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról (2013. január 1-től hatályos)

- egységes és hatékony hulladékgazdálkodás feltételeit teremti meg.**
- legfőbb célja, hogy minél kevesebb hulladék képződjön és az a lehető legnagyobb arányban hasznosuljon.**
- új, pontosabb fogalmakat vezet be, és szemléletváltásra ösztönöz**

Alapfogalom:

háztartási hulladék: a háztartásokban képződő vegyes, elkülönítetten gyűjtött, valamint nagydarabos hulladék, ideértve a lakásokban, lakóingatlanokban, a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben, valamint a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein képződő hulladékot;

háztartási hulladékhoz hasonló hulladék: az a vegyes, illetve elkülönítetten gyűjtött hulladék, amely a háztartásokon kívül képződik, és jellegében, összetételében a háztartási hulladékhoz hasonló.

Alapelvek

- a) az újrahasználat és az újrahasználatra előkészítés elve:
- b) a kiterjesztett gyártói felelősség elve
- c) az önellátás elve
- d) a közelség elve
- e) a szennyező fizet elve
- f) a biológiailag lebomló hulladék hasznosításának elve
(elő kell segíteni a biológiailag lebomló hulladék elkülönített gyűjtését és hasznosítását)
- g) a költséghatékony hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosításának elve (a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást a lakosság fizetőképessége szerint fenntartható üzemeltetési költségekre figyelemmel úgy kell tervezni és fejleszteni, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó feladatok ellátása a legkisebb mértékben tegye szükségessé a díj emelését)
- h) a keresztfinanszírozás tilalmának elve

A települési önkormányzatra vonatkozó általános szabályok

33. § (1) A települési önkormányzat a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátását a közszolgáltatóval kötött hulladékgazdálkodási **közszolgáltatási szerződés útján** biztosítja.

34. § (1) A települési önkormányzat a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátására a közszolgáltatóval **írásbeli szerződést** köt.

34.§ (3) A települési önkormányzat hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződést csak az **Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség (OHÜ)** által minősített, **valamint hulladékgazdálkodási közszolgáltatási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezettel** köthet.

78.§ (3) A közszolgáltató a közszolgáltatói hulladékgazdálkodási tervet a települési önkormányzattal egyezteti.

42. § (1) A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében a közszolgáltató

- a) az ingatlantulajdonos által a közszolgáltató szállítóeszközehez rendszeresített gyűjtőedényben gyűjtött települési hulladékot az ingatlantulajdonostól átveszi és elszállítja – ideértve a háztartásban képződő biohulladék, a vegyes hulladék, illetve az elkülönítetten gyűjtött hulladék elszállítását is –,*
- b) a lomtalanítás körébe tartozó nagydarabos hulladékot az ingatlantulajdonostól átveszi és elszállítja,**
- c) az általa üzemeltetett hulladékgyűjtő ponton, hulladékgyűjtő udvaron vagy átvételi helyen átvett hulladékot elszállítja,**

d) a **közterületen elhagyott hulladékot** összeszedi, elszállítja és kezeli, ha erre a települési önkormányzattal megkötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés kiterjed,

e) gondoskodik a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó **hulladék kezeléséről**, valamint

f) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett **hulladékgazdálkodási létesítményt fenntartja, üzemelteti.**

35. § A települési önkormányzat képviselő-testülete **önkormányzati rendeletben** állapítja meg:

- a) a hulladékgazdálkodási **közzszolgáltatás tartalmát**, a hulladékgazdálkodási közzszolgáltatással *ellátott terület határait*;
- b) a közzszolgáltató tagjai (részese felei), illetve az alvállalkozó által végzett **hulladékgazdálkodási tevékenységet**, továbbá a tagoknak, illetve az alvállalkozónak a közzszolgáltatás egészéhez viszonyított arányát, ha a közzszolgáltatást a közzszolgáltató több tagja, illetve alvállalkozó végzi;
- c) a hulladékgazdálkodási **közzszolgáltatás ellátásának rendjét és módját**, a közzszolgáltató és az ingatlantulajdonos ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit, valamint a hulladékgazdálkodási közzszolgáltatási szerződés egyes tartalmi elemeit;
- d) a hulladékgazdálkodási **közzszolgáltatás igénybevételenek miniszteri rendeletben nem szabályozott módját és feltételeit**;
- e) az ingatlantulajdonost terhelő, miniszteri rendeletben nem szabályozott **díjfizetési kötelezettséget**, megfizetésének rendjét, az esetleges kedvezmények eseteit;
- f) az **üdülőingatlanokra és az időlegesen használt ingatlanokra** vonatkozó sajátos szabályokat;
- g) a hulladékgazdálkodási közzszolgáltatással összefüggő **személyes adatok (a természetes személyazonosító adatok, valamint a lakcím) kezelésére** vonatkozó rendelkezéseket.

Az ingatlantulajdonosra vonatkozó szabályok

38. § (1) Az ingatlantulajdonos a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásához szükséges feltételeket a közszolgáltató részére biztosítja, és a közszolgáltatást igénybe veszi.

(2) Az ingatlantulajdonos a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásáért hulladékgazdálkodási **közszolgáltatási díjat** fizet az e törvényben, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj megállapításáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) rendeletében meghatározott feltételek szerint.

(4) Ha az ingatlantulajdonos a **biohulladék komposztálásáról** saját maga nem gondoskodik, a biohulladékot elkülönítetten gyűjti, és a közszolgáltatónak úgy adja át, hogy a biohulladék komposztálhatósága, illetve lebontása biztosítható legyen.

2014.01.01-től)

47. § (1) A hulladékgazdálkodási **közzolgáltatási díjat** legalább egyéves díjfizetési időszakra, általános forgalmi adó nélkül számított egységnyi díjtételek szerint kell meghatározni.

(2) A hulladékgazdálkodási közzolgáltatási díj **egytényezős vagy kéttényezős díjként** állapítható meg.

(3) A kéttényezős díj **rendelkezésre állási díjból és ürítési díjból** áll. A rendelkezésre állási díj a kezelt hulladék mennyiségétől függetlenül felmerülő üzemeltetési költségek, az ürítési díj a kezelt hulladék mennyiségétől függő költségek fedezetére szolgál.

(4)² A hulladékgazdálkodási közzolgáltatási díjat a **Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) javaslatának figyelembevételével a miniszter rendeletben** állapítja meg. A hulladékgazdálkodási közzolgáltatási díj megállapításakor rendelkezni kell arról, hogy a hulladékgazdálkodási közzolgáltatási díjat megállapító rendelet mikor lép hatályba. E rendelkezésnek visszamenőleges hatálya nem lehet.

(5) A Hivatal a díjmegállapítással, díjváltozással kapcsolatos javaslatát a miniszter részére minden év szeptember 30-ig megküldi.

2015-re háztartási hulladék kötelező **elkülönített gyűjtése a cél**. A törvény elsődleges célja a hulladékképződés megelőzése, ha pedig ez nem valósítható meg, minél több hulladék esetében lehetővé kell tenni az újbóli használatot, illetve az újrafeldolgozást annak érdekében, hogy a lerakókba minél kevesebb szemét kerüljön. Célja, hogy 2020-ig a háztartásokból származó üveg, fém, műanyag és papír hulladék 50%-át, a nem veszélyes építési-bontási hulladék 70%-át visszagyűjtsük és anyagában hasznosítsuk.

Életmódunk és a hulladéktermelés

- Mindennek mi fizetjük meg az árát!

Termék = 100 %

Érték = 10 - 40%

+ Reklám

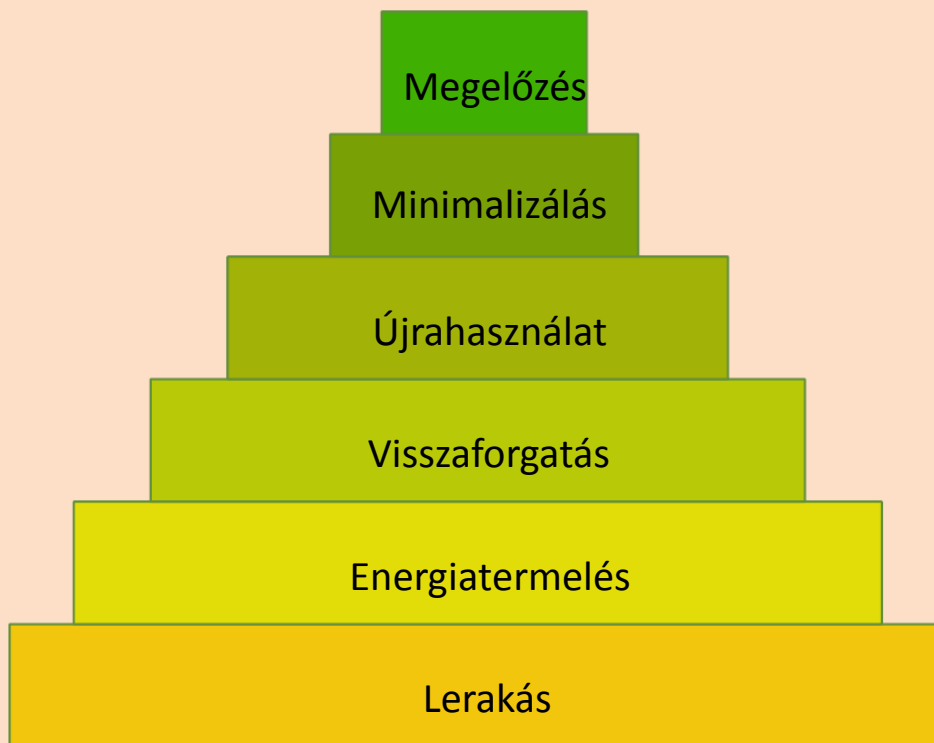
+ Csomagolás

+ Szállítás

—
60 – 90 %

Elfogyóban a Föld!

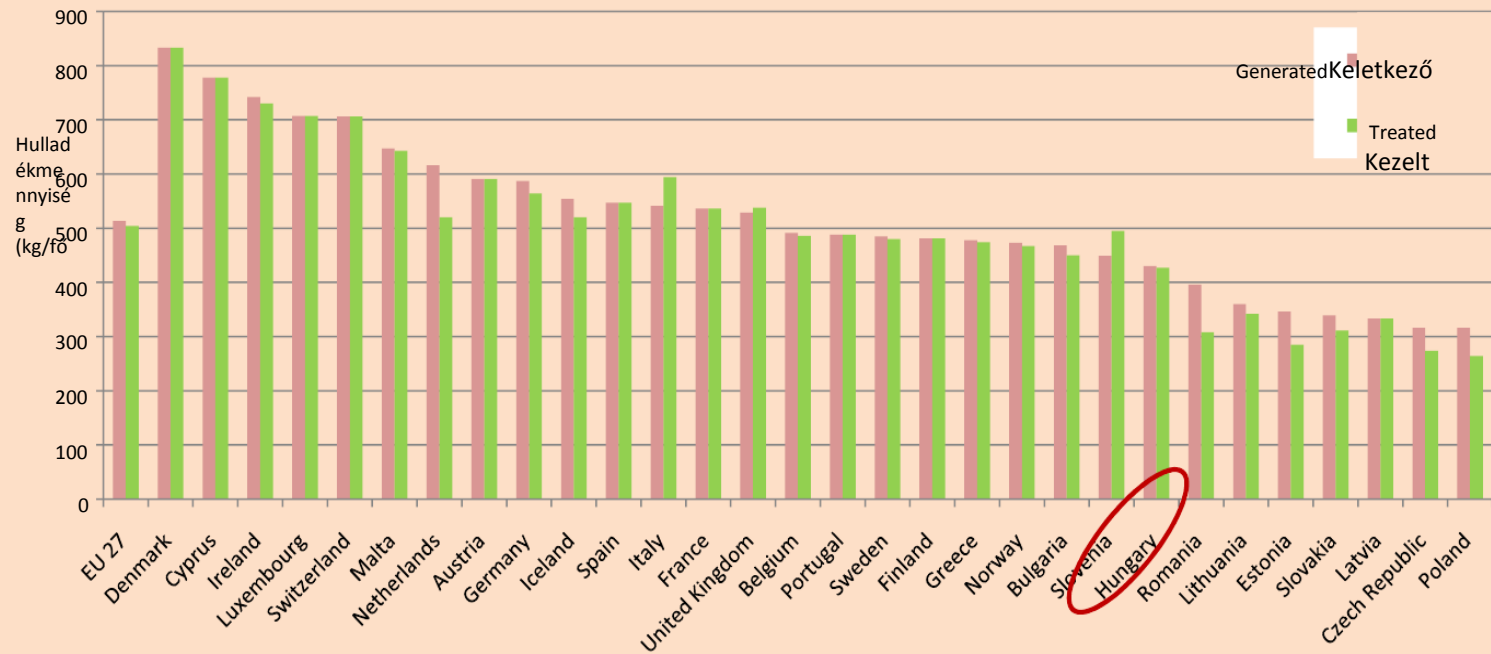

Kívánatos

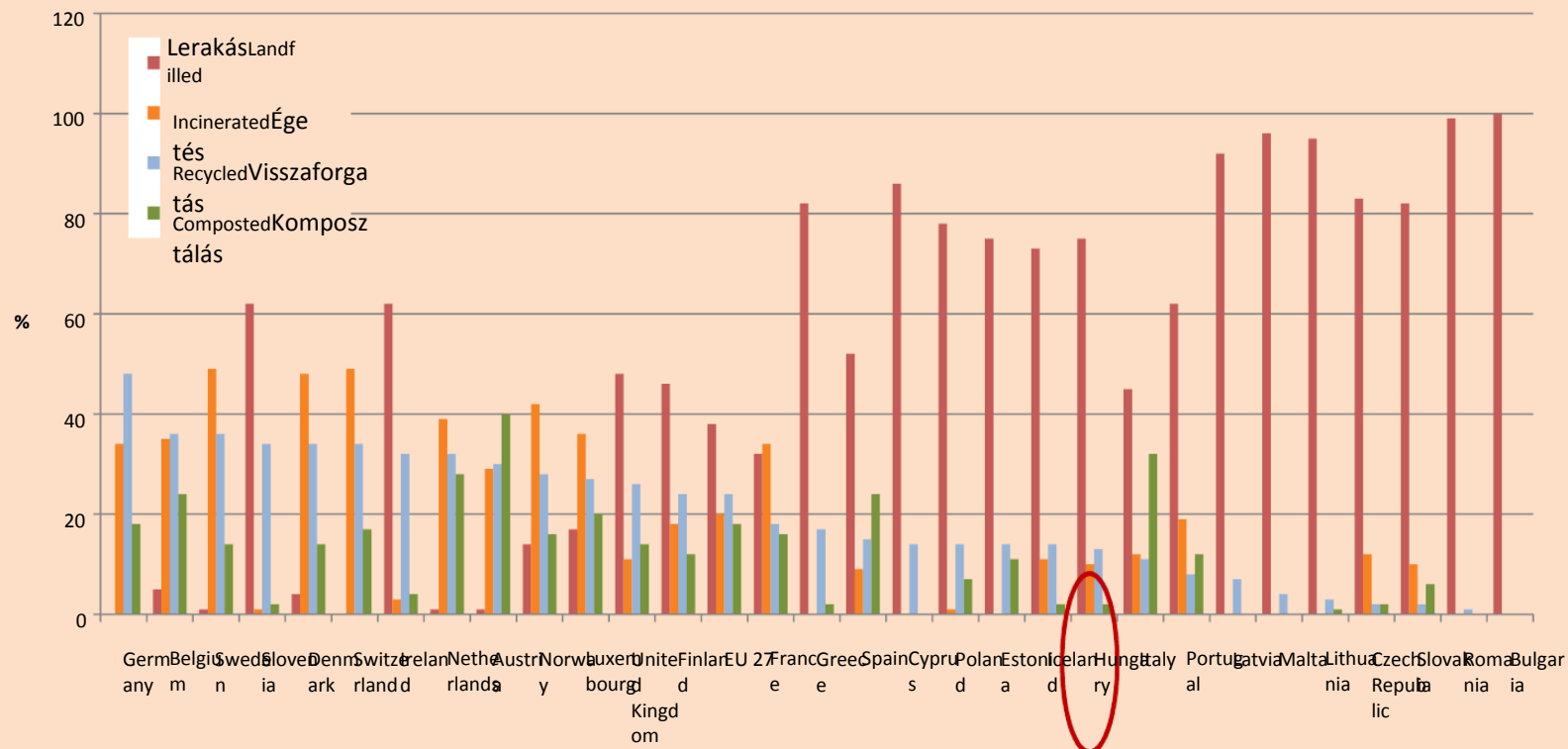

Nem
kívánatos

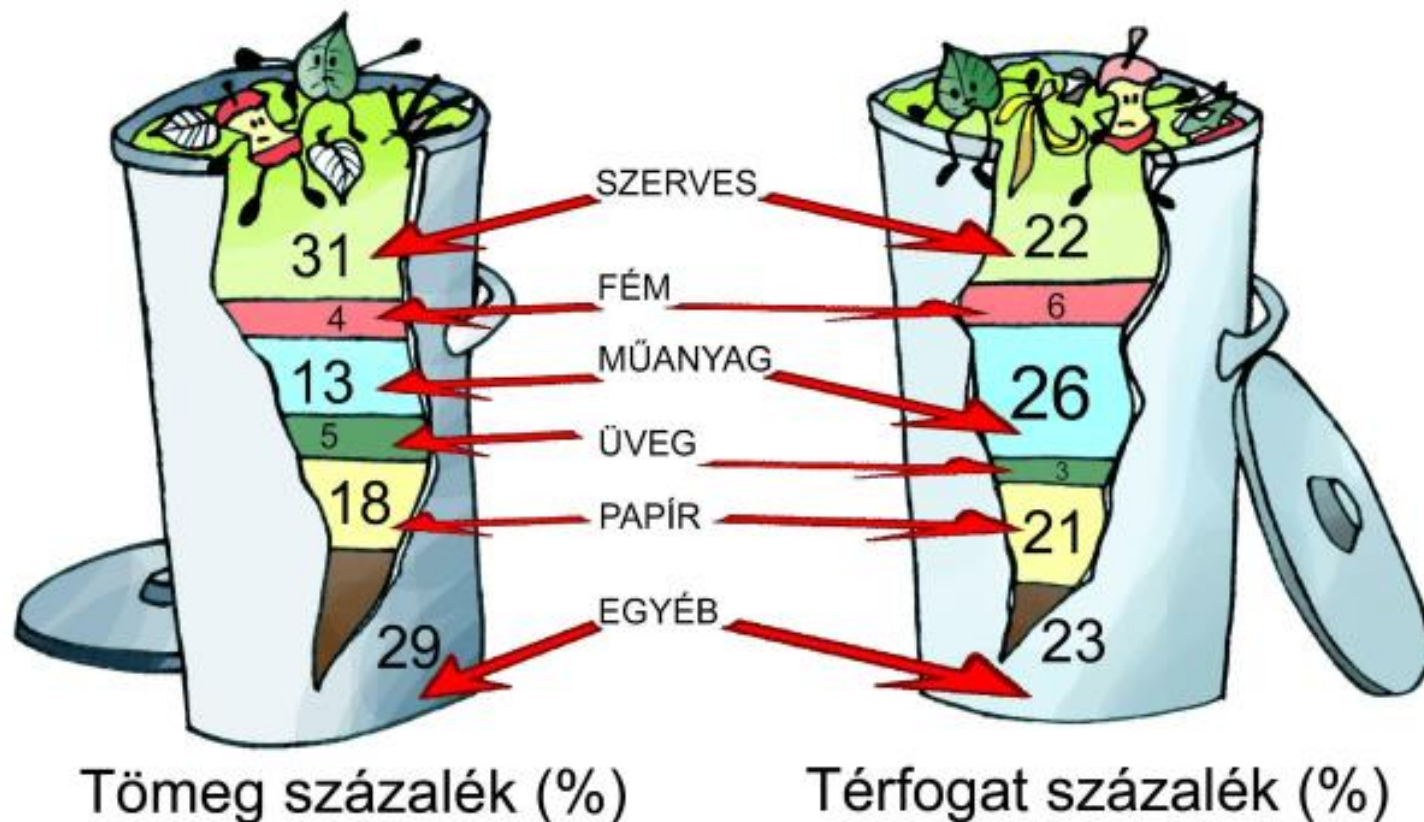
Keletkező és kezelt hulladékmennyiség

Hulladékkezelési módszerek %-os megoszlása

HÁZTARTÁSI HULLADÉKOK ÖSSZETÉTELE

Helyzetelemzés – a közszolgáltatók száma, elhelyezkedése

Megyéenkénti összesítő

Megye	népesség	lakásszám	szolgáltató	népesség/szolgáltató	lakásszám/szolgáltató
Baranya	377 142	167 208	8	47 143	20 901
Bács-Kiskun	519 930	239 759	8	64 991	29 970
Békés	359 153	166 702	15	23 944	11 113
Borsod-Abaúj	682 350	284 351	8	85 294	35 544
Csongrád	409 571	193 961	9	45 508	21 551
Fejér	419 245	174 444	7	59 892	24 921
Győr-Moson	448 312	189 440	3	149 437	63 147
Hajdú-Bihar	541 352	230 711	7	77 336	32 959
Heves	307 939	136 007	9	34 215	15 112
Jász-Nagykun	388 513	173 354	18	21 584	9 631
Komárom-Esztergom	302 451	127 681	4	75 613	31 920
Nógrád	199 152	88 617	10	19 915	8 862
Pest	1 218 154	477 135	44	27 685	10 844
Somogy	318 096	141 560	8	39 762	17 695
Szabolcs-Szatmár	563 653	218 311	1	563 653	218 311
Tolna	229 942	98 083	9	25 549	10 898
Vas	255 294	110 727	10	25 529	11 073
Veszprém	351 165	150 308	13	27 013	11 562
Zala	281 673	127 322	8	35 209	15 915
Főváros	1 735 711	906 782	1	1 735 711	906 782
	9 908 798	4 402 463	150	66 059	29 350

Helyzetelemzés

- **katasztrófavédelmi hatóságoknak 325 település esetében kellett beavatkozni közszolgáltatás zavartalan ellátása érdekében.**
- **A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási ágazat súlyos üzemeltetési gondokkal küzd, több helyen csődhelyzet állt elő.**
- **Az Európai Unió által támogatott, és megvalósult projektek fenntartása fokozatosan ellehetetlenül, fennáll a támogatások visszafizetési kötelezettsége.**
- **A hulladékról szóló törvényt 12 ízben, több mint háromszáz helyen módosítani kellett.**
- **Lényeges végrehajtási rendeletek még mindig nem készültek el.**
- **A szakterület több minisztérium érdekeltségi körébe tartozik.**
- **A környezetvédelmi hatóságok nem egységes jogértelmezése.**

A közszolgáltatók Ht.-ből fakadó többletterhei

- 1. Hulladéklerakási járulék bevezetése és degresszív növelése
- 2. A hulladéklerakási járulék áthárítási tilalma
- 3. A rezsicsökkentés hatása (több lépcsőben)
- 4. A közszolgáltatók többlépcsős átalakításának költségei (nonprofittá válás, gazdasági társasági forma)
- 5. Közszolgáltatási engedélyeztetés többletköltsége (közszolgáltatói terv, engedély), amely költségelem (2015. július 1. napjával a 6. pontban jelzettek második fordulata váltja)
- 6. OKTF NHI minősítés díja és egyéb költsége, illetve a minősítési engedélyeztetés (újraengedélyeztetés) felesleges költsége
- 7. Díjfelületei díj (MEKH) bevezetése
- 8. A Ht.-ből adódó egyéb közvetlen kötelezettségek költsége (pl. hulladéklerakó kamerázása)
- 9. Számlakép törvény többletköltségei (számla formátum, gyakoriság, terjedelem)
- 10. Fogyasztóvédelmi többletköltségek (ügyfélszolgálat, tájékoztatás, honlap stb.)
- 11. Az igazgatási szolgáltatási díjak emelkedése
- 12. A kintlévőség behajtásának többletkötelezettségei (NAV díj, tértivevényes kézbesítés stb.)
- 13. Adminisztratív és ahhoz kapcsolódó közigazgatási terhek növekedése (több engedélyező, ellenőrző hatóság, több ellenőrzés, nyilvántartás vezetési kötelezettség, adatszolgáltatás költségei, lásd MEKH, OHÜ/OKTF NHI, fogyasztóvédelmi hatóság, katasztrófavédelmi hatóság stb.)
- 14. Az egyéb elemek megjelenése, növekedése (járulékok, ÁFA, üzemanyag árak útdíj, GKI vizsga, bizonyos esetekben EKÁR stb.)
- 15. A házhoz menő elkülönített gyűjtés, a kötelező elkülönített gyűjtés költségei 2015-től
- 16. Edénycsere, illetve kisebb méretű edény választásának a lehetősége 2016. január 1. napjától.

A Ht. közszolgáltatást érintő hatásai I.

- **Lecsökkent a hulladékgazdálkodási közszolgáltatók száma.**
- **A tulajdonosi struktúrát az állami és/vagy önkormányzati tulajdon dominanciája jellemzi.**
- **A szabályozás anomáliái miatt ellátási zavarok alakultak ki.**
- **Hiányzik a veszteségek pótlására hivatott támogatási rendszer.**
- **Az NHI szolgáltatásvásárlási szerződésai túladminisztráltak, elhúzódozó kifizetések, likviditási problémákat okoznak.**
- **A holdig rendszerrel kapcsolatos információk akadályozzák a fejlesztéseket, az üzletpolitikai döntések meghozatalát.**

2016 a felkészülés éve !

1. Hulladék Törvény módosítását kell eszközölni (mi lesz a vállalkozások hulladékával vagyis hová vigyük és milyen áron?)
2. Hulladékáramokat azonnal ki kell elemezni és össze kell vetni a teljes Magyarországi kapacitásrendszerrel. (Nem csak a meglévő eszközbázison hanem a következő egy éven belül létrejövőben is. Lerakók, válogatók, gépjárműpark stb.)
3. Neki kell állni tervezni az összes távfűtőmű rendszer átalakítását és felújítását RDF anyagra.
4. Ki kell mondani, hogy hol lesz égető mű. Maximum: 3 db (Tiszántúl, Dunántúl, Budapest)
5. Válogató művek megépítését tovább kell tervezni és földrajzi területeken előre szét kell osztani.
6. Továbbra is folytatni kell a szelektív gyűjtést a szemétszigetek nélkül.

2016 a felkészülés éve !

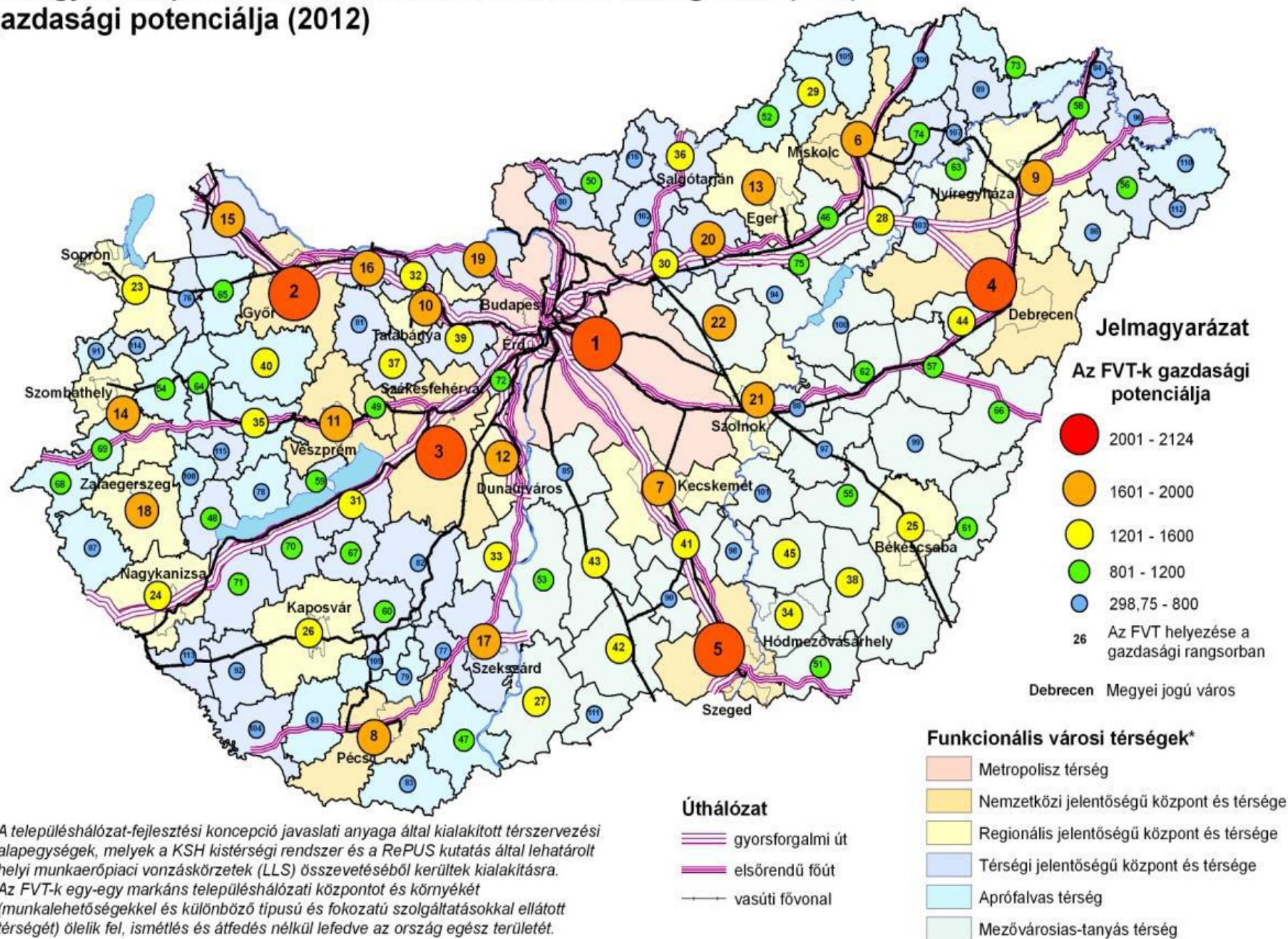
7. Lerakási járulékot vissza kell csökkenteni 3000 Ft/tonnára ameddig az ország teljes egészében nem áll készen az újrahasznosításra. (maximum 2 év)
8. Tulajdonviszonyokat rendezni kell főleg az ISPA által létrehozott rendszereknél, valamint a megvásárolt állami tulajdonnál. Ezeket ütköztetni kell a támogatásból eredő kötelezettségekkel. (Tiszta és átlátható közszolgáltatási piac és eszközrendszer)
9. Belső átalakítás a cégek életében, hiszen 2015-ben is ezen az áron kell dolgozni. Ezt másképpen nem lehet túlélni mint költségcsökkentéssel !!!!!
10. Önkormányzatok nagyobb felelősségvállalása! Vagyis mint kötelező feladathoz hozzá kell járulni a tulajdonlás arányában !
11. Azon cégek megsegítése akiknek az elmúlt 10 évben nem a profitmaximalizálás volt a fő feladata.

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS PRIORITÁSI SORRENDJE

1. MEGELŐZÉS
2. ÚJRAHASZNÁLAT
3. ÚJRAHASZNOSÍTÁS
4. ÁRTALMATLANÍTÁS
(égetés, lerakás)

A magyar településhálózat funkcionális városi térségeinek (FVT) gazdasági potenciálja (2012)

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében 450 Mrd Ft a megyei programok támogatását szolgálja.

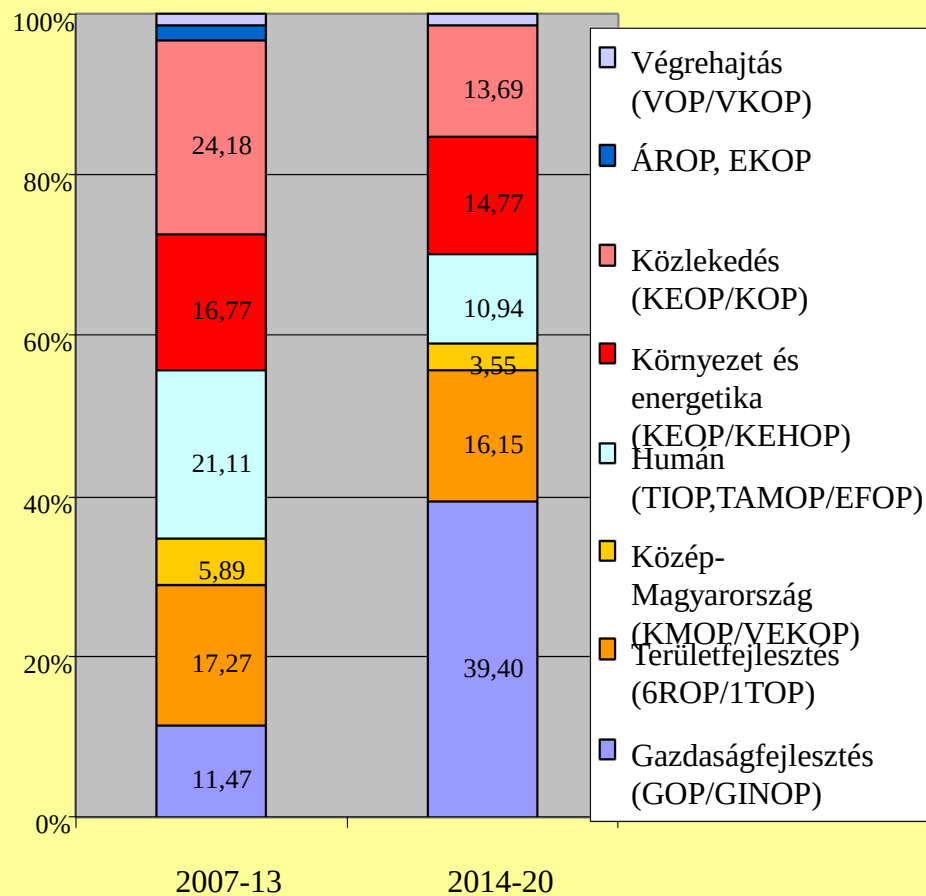
E mellett a megyei jogú városok és a kisebb városok és térségük számára is további forrásokat biztosít a TOP.

Az Operatív Programok végleges változatának elkészítési határideje terv szerint 2013. december 31.

Nemzeti
Fejlesztési Ügynökség

Forrás megoszlása OP-k között a jelenlegi és a következő programozási időszakban

Köszönöm a Figyelmet!

***Schmidt Jenő
a TÖOSZ elnöke***

Utóirat:

„ Már megint a tisztességesek jártak rosszul. Tegyük érte, hogy ne így legyen ! „